

כיצד מעברין פרק חמישי עירובין

ס.

עין משפט
נר מצוה

ולא עירבו. בני מרפסת עם בני חצר אלא אלו לבדן ואלו לבדן: **אם יש לפניהם.** לפני המרפסת לרגלי הכבש נחמלת עלייתה: דקה. פתח קטן גובה ארבעה אינ' אוסרין בני מרפסת על בני החצר דהא איסתלקו להו: ואם לאו אוסרת. אלמא תורת פתח עליו ואפילו לתומרא: **בדלא גבוה י'** דליכא למימר תורת מחילה עניה: **כי עבד דקה לפניה מאי הוי.** הרי כל המרפסת סביביתה נמוכה ופתחה לחצר והרי הן כשתי חצירות שאין כותל ביניהן: **מגופפת.** מוקפת מחילה סביב אלא שנאמר לפניה י' אמות כדין פתח בלא היקף דאי עבוד התם דקה סלוק נפשייהו ואי לא ע"כ לתומרא נמי פתח הוא ואולי דלא גבוה י': **שרפא.** זקף קולם אלל סולם: **סורס מחילה עניו.** ואין מבטלין המחילה למהו כנפרץ הכולל יותר מעשר דאמר לקמן מערבין אחד ואין מערבין שנים אלא רזו אחד מערבין ולקולא והוי כפתח רזו שניה מערבין לתומרא לא אמרינן דליבטליה למחילה דכל צעירובין להקל: ומי אמר **שמואל** דלא מבטל סולם למחילה לתומרא: **ואם לאו אוסרת.** אלמא אע"ג דגבוה מרפסת י' אחי סולם ומבטלי ליה: **בדלא גבוה כו.** בדלא קולם נמי בטלה: **דלעירב מאסין.** ועיר של רבים ונעשית של יחיד הויא זבועא שזיר: **דפסיחא לנהרה.** פתחיהן אחורי העיר לנהר ולא היה להם פתח פתוח לעיר: **דאי צעו לערובי.** הנך דמשיירי מלו מערבי: **איצטיד להו כווי.** חלונות שיש בהן ד' על ד' לזד העיר דאי צעו הוו מלו מערבי ואעצדיניהו שזיר למתא דלא לערובה צהדיו: **ערסיסא ערסיסא.** שכונות שכונות ולא היו מערבין כל העיר כאחת: **פיחא דני סורי.**

מח א מיי פ"ה מהל' עירובין הלכה כב סגמ עשין דרבנן א טושי"ע א"ח ק"י סגז ספי"ג ב: **מב** ב טושי"ע שם ספי"ג ג: **ג** ג טושי"ע שם ספי"ג א: **גב** ד טושי"ע שם ספי"ג א: **ג** ו מיי פ"ו מהלכות עירובין הלכה ד ג"ז א"ח ק"י מ"א: **ג** ד מיי שם הלכה ה טושי"ע א"ח ק"י ח טפי"ג:

רבינו חננאל

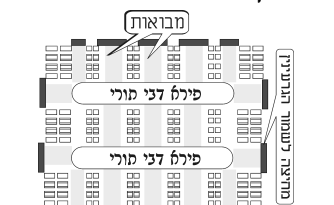
ולא עירבו אם יש לפני דקה ארבעה אינה אוסרת. ודחינן הכא במאי עסקין בדלא גביהא עשרה. אי הכי כי עבד דקה מאי הוי. ופרקינן במגופפת. פירוש מוקפת כמו מקפה עד עשר אמות כיון דעבוד בה דקה סלוקי מסלקי מיהו מרפסת נפשיהו מהות. אמר רב יהודה אמר שמואל כותל שרצפו בסולמות אפילו ביתר מעשר תורת מחיצה עליו. ואקשינן ומי אמר שמואל הכי והא אמר רב נחמן אנשי חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו כו. פי' הא דאמר שמואל כותל שבין שתי חצירות שרצפו בסולמות ביתר מי' אמות בשבטא, שיכולין ב' בני אדם באחד לעלות ולירד כאחד, לא חיישינן לסולמות הללו אלא תורת מחיצה שם. והוא בני קקונאי דאמר לרב יוסף הב לן גברא דמערב לן. וא"ל לאביי זיל עירב להו. אול חזא להמהו (המני) [במת] דלא פתיחי (במתא) [למתא] ולא מצו מערבי לא הוי שזיר, אלא אעבדי להו חלונות בהדי מתא דאי בעו מערבי דרך חלונות. אמר רבא בר אבהו ערבת כלולא מחוזה ערסתא ערסתא, פי' שכונות שכונות משום כריא (דכי) [דכי] תוורי דהוא מפסקתא בינייהו, כל ערסתא הוי שזיר לאחוריה. ואע"ג (מאי) [דאי] בעי לערובי לא מצו לערובי. (תנן) אמר התם אי בעי לערובין דרך גנות מצו מערבי, הכא לא מצו מערבי אלא דרך חלונות. ולא היא דהא ההוא בי תיבנא דהוא ליה למר לבר מפומבדיתא והוא היה שזיר כלולא מתא. אמר אביי היני דאמר לי רב יוסף זיל עירב להו (מאי צורית עלך) [בב] [דלא צוחת עלה] בב מדרשא. תניא א"ר יהודה עיר אחת היתה ביהודה וחדשה היה אגשיש ונשים וטף, ובה הוי משערין חכמים והיתה שזיר. ומביעיא לן כי הכי יהוי היא שזיר לגדולה, גודלה נמי הוי שזיר לירידה ומערבין לה, או [לא]. רב הונא ורב יהודה חד אמר הויא שזיר וחד אמר לא הויא שזיר. ר' שמעון אמר ואמר לבנו לערב כו.

דלעירב לן מאתין. מה שפי' צקונט' דעיר של רבים ונעשית של יחיד הואי לא צל לאפקוי והרי היא של רבים אלא לאפקוי של יחיד ונעשית של רבים: **ושזירה שזיר לפומבדיתא.** צהדי שזיר דג' חצירות של שני בתים צעינן והלכה כר"ש: **היינן דאמר** (צ"ה) **חזי דלא מצווחא.** שאלה היה מוקיקס לעשות כווי על חנם הוי סומרינן אה צמיהס: **וחדשה שמה.** צספר יהושע (טו) היא כתובה נחמלת יהודה: **גמרא.** שהיה לו קבלה משום מתא או סברא שמסבגה היה אומר שך נראה אף על פי שאין שום מתא סובר כן ולא לפסקוק הלכה צל אלא שך היו דברים נראים וקאמר מאי נפקא לן מינה כלומר הא פסקין לעיל כרזי שמעון ומשני גמרא גמור כו' מ"מ יש לנו למקור וליעד אם גמרא או סברא: **כאן**

ולא עירבו אם יש לפנייהם דקה ארבעה אינה אוסרת ואם לאו אוסרת הכא במאי עסקין בדלא גבוה מרפסת עשרה ואי לא גבוה מרפסת עשרה כי קא עבד דקה מאי הוי במגופפת עד עשר אמות דכיון דעבד דקה איסתלוקי איסתלוקי ליה מהכא אמר רב יהודה אמר שמואל **א** כותל שרצפה בסולמות אפילו ביתר מעשר תורת מחיצה עליו רמי ליה רב ברונא לרב יהודה במעצרתא דבי רב חנינא מי אמר שמואל תורת מחיצה עליו והאמר רב נחמן אמר שמואל אנשי מרפסת ואנשי חצר ששכחו ולא עירבו אם יש לפנייהם דקה ארבעה אינה אוסרת ואם לאו אוסרת

הכא במאי עסקין דלא גבוה מרפסת עשרה ואי לא גבוה מרפסת עשרה כי עבד דקה מאי הוי במגופפת עד עשר אמות דכיון דעבד דקה איסתלוקי איסתלק מהכא הנהו בני קקונאי דאתי לקמיה דרב יוסף אמרו ליה הב לן גברא דלעירב לן מאתין א"ל לאביי זיל ערב להו **ה** והוי דלא מצווח' עלה בני מדרשא אול חזא להנהו בתי דפתחי לנהרא אמר הני להוי שזיר למתא הדר אמר אין מערבין את כולה תנן [מכלל] דאי בעו לעירובי מצי מערבי אלא איעבדי להו כווי דאי בעו לעירובי דרך חלונות מצו מערבי אמר לא בעי **ה** דהא רבה בר אבהו מערבי לא לכולה מחוזה ערסייתא ערסייתא משום פירא דבי תורי דכל חד וחד הוי שזיר לחבריה ואע"ג דאי בעו לערובי בהדי הדדי לא מצו מערבי הדר אמר לא דמי התם אי בעי לערובי דרך גנות והני לא מערבי הילכך עבדן כווי הדר אמר **ב** כווי נמו לא בעי דההוא בי תיבנא דהו"ל למר בר פופידתא מפומבדיתא ושויה שזיר לפומבדיתא אמר היינו דאמר לי מר חזי דלא מצווחת עלה בני מדרשא: **אלא א"כ** עשה חוצה לה כעיר חדשה: תניא א"ר יהודה עיר אחת היתה ביהודה וחדשה שמה והוי בה ג' דוירים אנשים ונשים ומף ובה הוי משערין חכמים והיא היתה שזיר איבעיא להו חדשה מהו **ג** חדשה כי היכי דאיהי הויא שזיר לגדולה גדולה נמי הויא שזיר לקטנה אלא עשין חדשה מהו רב הונא ורב יהודה חד אמר בעיא שזיר וחד אמר **ד** לא בעיא שזיר: **ר"ש** אומר ג' חצירות וכו': **ה** אמר רב חמא בר גוריא אמר רב הלכה כר"ש רבי יצחק אמר אפי' בית אחד וחצר אחת חצר אחת **ס"ד** אלא אימא **ה** בית אחד בחצר אחת אמר ליה אביי לרב יוסף הא חצר רבי יצחק גמרא או סברא **ה** אמר ליה מאי נפקא לן מיניה אמר ליה גמרא גמור וזמורתא תהא: **בתנ"י** **ו** מי שהיה במזרח ואמר לבנו ערב לי במערב במערב אמר לבנו ערב לי במזרח אם יש היכמו ולביתו אלפים אמה ולעירובו יותר מכאן מותר לביתו ואסור לעירובו לעירובו אלפים אמה ולביתו יותר מכאן אסור לביתו ומותר לעירובו **ז** הנותן את עירובו בעיבורה של עיר לא עשה ולא כלום נתנו חוץ לתחום אפילו אמה אחת מה

לא היה שזיר היכי מלו לערבי מצווחת הרבה שכל שכונה יחד ככל^ה עיר של רבים ונעשית של יחיד כל חד וחד צאפני נפשיה צעו עירובי וצעי למי וקורה ככל עיריות של רבים: ואף על גז דאי צעו לעירובי לא מלי מערבי. משום פירא דמפסיק ואין יכולין להלך משכונה לשכונה והוי **ה** חרין שבין שתי חצירות דאמרין לקמן (דף ע"ט:) מערבין שנים ואין מערבין אחד: דרך גנות. שהיו להם דיוטאות עובדות מגיני שכונה זו לגני שכונה זו: דההוא צי סגנא כו'. ואמרין לקמן הלכה כר"ש דלא צעי ג' דוירין לשזיר: ובה שיערו חכמים. שזיר עיריות והיא עממה היתה שזיר לעיר גדולה הסמוכה לה: חדשה מהו. לעירובי צאנפה נפשה כולה בלא שזיר: כעין חדשה. עיר קטנה אחרת של ג' דוירין ואינה סמוכה לגדולה: חזר אלמא ס"ה. חזר בלא צית מני הוי דירה: צית אחד בחצר אחת. חזר ובית לתוכה סגי להיות שזיר: **בתנ"י** **מי** שהיה צדה וקדש עליו שם היום: ואמר לננו. לערב מצעוד יום למערב: ולעירובו יוסר מכאן. שנתן לו העירוב מציתו והלאה: מוסר לניסו. לדין ציתו כלומר למנות מציתמו כאליו לא עירב: ואסור לעירובו. לדין עירובו למנות מציתמו מעירובו דכיון דקדש עליו היום רחוק מעירובו יותר מאלפים ממנא שאינו יכול להלך ולעטלו שזיר אין עירובו קונה לו אלא אלפים לכל רוח וכיון דאינו עירוב הוי ליה ציתמו ציתמו שזיר ציתמו ציתמו. ואע"ג דלאוקמ' בצילה מי שהוליאהו^ה דאי מוקמת ליה באידך גיסא דאין קס ליה כו' אלמא אמר ציתמי רחוק מאלפים ה"ל לא יזו ממקומו הני מיני צבא דרך דכיון דצמקס פלוגי לא יכול לקנות דרחוק מאלפים הוה וצמקס רגליו לא הוה ניחא ליה דליקני ליה אין לו ציתתה כלל לפיכך לא יזו ממקומו אצל צעומד ציתמו ועירב צמקס שאינו עירוב יש לו ציתתה ציתמו דמסתמא ציתמו ניחא ליה למיקני צשאין עירובו עירוב כדתן צפרק בכל מערבין (לעיל דף ע"ה) גבי נתגלגל חוץ לתחום ספק מצעוד יום ספק משאשיה ה"ל חומר גמל ולא קתני לא יזו ממקומו משעינן מינה דאם אינו עירוב יש לו ציתתה ציתמו: אמר לניסו. לדין ציתו למנות מציתמו אלפים לכל רוח: צעיורה של עיר. באחד מן הצמים העומדין בתוך שבעים אמה ושירים: לא עשה ולא כלום. שהרי בלא עירוב נמי יש לו מן העיר אלפים לכל רוח וכל העיר לו כארבע אמות: נסנו חוץ לתחום. מפרש בגמרא [ע"ג] חוץ לעצורה של עיר: מה



גומא גדולה שמנעיסים שם גרעיני תמרים למאלל צממה והוי אופן גומות מצדלות צין השכונות מתחת וצכל שכונה היו מצווחות הרבה ומערבין יחד ולא היו מתקנין לה לחיים משום דעיר של רבים ונעשית של יחיד היא וכל חד וחד הוי שזיר לחצר דאי לא הוי שזיר היכי מלו לערבי מצווחת הרבה שכל שכונה יחד ככל^ה עיר של רבים ונעשית של יחיד כל חד וחד צאפני נפשיה צעו עירובי וצעי למי וקורה ככל עיריות של רבים: ואף על גז דאי צעו לעירובי לא מלי מערבי. משום פירא דמפסיק ואין יכולין להלך משכונה לשכונה והוי **ה** חרין שבין שתי חצירות דאמרין לקמן (דף ע"ט:) מערבין שנים ואין מערבין אחד: דרך גנות. שהיו להם דיוטאות עובדות מגיני שכונה זו לגני שכונה זו: דההוא צי סגנא כו'. ואמרין לקמן הלכה כר"ש דלא צעי ג' דוירין לשזיר: ובה שיערו חכמים. שזיר עיריות והיא עממה היתה שזיר לעיר גדולה הסמוכה לה: חדשה מהו. לעירובי צאנפה נפשה כולה בלא שזיר: כעין חדשה. עיר קטנה אחרת של ג' דוירין ואינה סמוכה לגדולה: חזר אלמא ס"ה. חזר בלא צית מני הוי דירה: צית אחד בחצר אחת. חזר ובית לתוכה סגי להיות שזיר: **בתנ"י** **מי** שהיה צדה וקדש עליו שם היום: ואמר לננו. לערב מצעוד יום למערב: ולעירובו יוסר מכאן. שנתן לו העירוב מציתו והלאה: מוסר לניסו. לדין ציתו כלומר למנות מציתמו כאליו לא עירב: ואסור לעירובו. לדין עירובו למנות מציתמו מעירובו דכיון דקדש עליו היום רחוק מעירובו יותר מאלפים ממנא שאינו יכול להלך ולעטלו שזיר אין עירובו קונה לו אלא אלפים לכל רוח וכיון דאינו עירוב הוי ליה ציתמו ציתמו שזיר ציתמו ציתמו. ואע"ג דלאוקמ' בצילה מי שהוליאהו^ה דאי מוקמת ליה באידך גיסא דאין קס ליה כו' אלמא אמר ציתמי רחוק מאלפים ה"ל לא יזו ממקומו הני מיני צבא דרך דכיון דצמקס פלוגי לא יכול לקנות דרחוק מאלפים הוה וצמקס רגליו לא הוה ניחא ליה דליקני ליה אין לו ציתתה כלל לפיכך לא יזו ממקומו אצל צעומד ציתמו ועירב צמקס שאינו עירוב יש לו ציתתה ציתמו דמסתמא ציתמו ניחא ליה למיקני צשאין עירובו עירוב כדתן צפרק בכל מערבין (לעיל דף ע"ה) גבי נתגלגל חוץ לתחום ספק מצעוד יום ספק משאשיה ה"ל חומר גמל ולא קתני לא יזו ממקומו משעינן מינה דאם אינו עירוב יש לו ציתתה ציתמו: אמר לניסו. לדין ציתו למנות מציתמו אלפים לכל רוח: צעיורה של עיר. באחד מן הצמים העומדין בתוך שבעים אמה ושירים: לא עשה ולא כלום. שהרי בלא עירוב נמי יש לו מן העיר אלפים לכל רוח וכל העיר לו כארבע אמות: נסנו חוץ לתחום. מפרש בגמרא [ע"ג] חוץ לעצורה של עיר: מה

שלש חצירות כו'. אמר' משמיה דרב הלכה כו' שמעון. רבי יצחק אמר אפילו בית אחד בחצר אחד הוי שזיר, והא דר' יצחק גמרא היא. מתי' מי שהיה במזרח